

Vägen till de unga filmtittarna

Kontakt: Svenska Filminstitutet, Box 27126, 102 52 Stockholm
Telefon: 08 665 11 00 | info@filminstitutet.se | www.filminstitutet.se

Produktion: Torkel Stål, Svenska Filminstitutet
Omslag: Ur *Dröm vidare*. Foto: Alexandra Aristarhova

Innehåll

Sammanfattning	4
Inledning	5
Identitet och värderingar	6
Inställning till film.....	8
Filmkonsumtion	11
Filmtittande generellt	11
Vod-tjänster.....	12
Illegala sajter	13
Biografer	14
Hur får man information om film?	15
Synen på svensk film.....	17
Favoritfilmer.....	20
Utvalda sekvenser	22
Slutsatser	25
Den unga publiken ser svensk film som något annorlunda.....	25
Olika grupper har olika förväntningar på film	25
Unga ser i första hand film digitalt.....	26

Sammanfattning

I denna rapport analyseras hur man kan öka ungas intresse för svensk film och för legala visningsformer för film. Den bygger dels på en kvalitativ undersökning som marknadsundersökningsföretaget YouGov genomförde på uppdrag av Filminstitutet under perioden 1-3 november 2016, där 28 personer mellan 15 och 29 år deltog i ett forum online med etnografiskt inslag. Dels bygger rapporten på tre kvantitativa undersökningar med ett representativt urval av befolkningen som YouGov har gjort på uppdrag av Filminstitutet 2014, 2015 och 2016.

Sammanfattningsvis visar rapporten att:

- Det är uteslutande amerikanska långfilmer som nämns som favoritfilmer av de unga. Anledningar till att de gillar de här filmerna är bland annat att de uppfattas som roliga och spännande. Svensk film uppfattas som betydligt mindre spännande än amerikansk.
- Dialog, utbud och skådespelare är andra områden som unga upplever är problem med svensk film. Unga filmtittare uppfattar svensk dialog som onaturlig och uttrycker ett missnöje över att det ofta är samma skådespelare som förekommer i svenska filmer. De uppfattar det svenska filmutbudet som begränsat och föredrar generellt fantasy och äventyr över vanliga svenska genrer som drama och dokumentärfilm.
- Undersökningen visar samtidigt att det finns ett tydligt värde med det svenska. Det upplevs närmare och det är av betydelse att kunna relatera till en svensk kultur. Filmer som handlar om tonårstiden här i Sverige och skildrar eller driver med det unikt svenska har en potential att nå många.
- Filmpreferenserna är mycket olikartade mellan de unga kvinnorna och de unga männen. Kvinnorna föredrar romantiska filmer. Männen uppskattar dock inte denna typ av filmer utan föredrar action. Vad gäller inställningen till svenska filmer är dock skillnaden mellan männen och kvinnorna betydligt mindre.
- Digitala medier är förstavalet för unga såväl vad gäller filmtittande som var man får information om film. Serietittandet har skapat en vana gällande s-vod-tjänster. Den unga målgruppen är därmed präglad av ett beteende där man betalar för sin upplevelse. Det finns dock ingen motsvarighet för långfilmer som man känner till. T-vod är i princip okänt för denna målgrupp.
- Att informera om t-vod-tjänster skulle sannolikt skapa intresse hos vissa unga. Om s-vod-tjänster erbjöd ett mer uppdaterat filmutbud så skulle det också kunna bidra till att de illegala gratissajterna används i mindre utsträckning. Samtidigt skulle ett ökat utbud av svensk film på s-vod-tjänster kunna leda till ett ökat genomslag och ett ökat intresse för svenska filmer bland unga tittare generellt.

Inledning

En slutsats av tidigare publikundersökningar som Filminstitutet har gjort är att 15–29-åringar är den åldersgrupp som ser mest film, och samtidigt den åldersgrupp som är minst positiva till svensk film. Denna åldersgrupp är också betydligt mer benägen än andra att se film via illegala sajter. Dessa slutsatser väcker många frågor. Varför uppskattar inte unga svensk film? Vad tycker de generellt gör en film bra? Varför ser de film och vilka känslor vill de uppleva? Varför väljer de illegala sajter för att se på film? Vad kan filmbranschen göra för att göra dem mer intresserade av svensk film? Vad kan olika aktörer göra för att få dem att välja legala filmtjänster i högre grad?

För att svara på dessa frågor såg vi ett behov att göra en kvalitativ undersökning med unga människor i Sverige. Marknadsundersökningsföretaget YouGov fick i uppdrag av Filminstitutet att genomföra detta. Undersökningen genomfördes via forum online med etnografiskt¹ inslag där deltagarna bland annat fick ta bilder från hemmiljö och visa sina favoritfilmer. Forumen pågick under 3 dygn, 1-3 november 2016 samt en dag ytterligare för uppföljande frågor. Totalt 28 personer mellan 15 och 29 år deltog i undersökningen.

I rapporten redovisas även resultat från de kvantitativa undersökningar som YouGov har gjort på uppdrag av Filminstitutet 2014, 2015 och 2016. Dessa undersökningar bygger på webbintervjuer med personer mellan 15 och 74 år. Urvalet är representativt för den svenska befolkningen vad gäller kön, ålder och region. Därutöver refererar vi också till andra undersökningar och rapporter.

Inledningsvis beskrivs identitet och värderingar bland unga i Sverige och hur dessa värderingar skiljer sig från de i andra åldersgrupper. Därefter beskrivs hur unga uppfattar film i allmänhet och vilka motiv de har att se film. I nästa del redovisas hur unga konsumerar film och hur de uppfattar olika visningsfönster. Sen beskrivs hur unga upplever svensk film i jämförelse med amerikansk film och orsaker till att de föredrar det senare. Därpå presenteras deltagarnas favoritfilmer och anledningen till att dessa filmer är favoriter. Filmskevenser som deltagarna gillar särskilt tas också upp. Rapporten avslutas med slutsatser och förslag på strategier för att öka ungas intresse för svensk film och legala visningsformer.

På flera ställen i rapporten analyseras om 15–29-åringar sticker ut från snittet för hela populationen mellan 15 och 74 år. Med *befolkningen* avser vi i dessa fall alla i åldern 15-74 år. Med *filmtittarna* avser vi de i denna åldersgrupp som ser på film minst en gång per år (95 procent av befolkningen). Det förekommer också ett stort antal citat i rapporten, varav alla kommer från den kvalitativa undersökningen som genomfördes 2016.

---

¹ En etnografisk studie kännetecknas av att undersökaren följer en grupp under en längre tid och deltar i gruppens vardagsliv.

Identitet och värderingar

Sedan början på 2000-talet har SOM-institutet i sin nationella undersökning ställt frågor i försök att fånga medborgarnas uppfattningar i olika moralfrågor och samhällsvärderingar. Enligt SOM² finns det skillnader mellan yngre och äldre vad gäller vissa värderingar. Som ung befinner man sig i en etableringsfas, där frågor om möjligheten att få jobb och bostad är betydligt viktigare än för äldre. Unga prioriterar frihet, kärlek, lycka och njutning och är mindre av kollektivisterna som prioriterar landets säkerhet, en värld i fred och hälsa. Ett spännande liv är också klart viktigare ju yngre generation en individ tillhör. Skillnaden mellan kvinnor och mäns uppfattningar är betydligt större i ungdomsgruppen. Det genomgående mönstret är att skillnaden mellan kvinnors och mäns uppfattningar minskar med stigande ålder. I den äldsta åldersgruppen är skillnaderna allra minst. Svenska folkets värderingar tycks till en del bero på vilka omständigheter och levnadsvillkor som rådde vid den tidpunkt då man föddes. Samtidigt är det tydligt att det också finns livscykeleffekter, det vill säga att värderingar förändras allteftersom människor blir äldre.

Frågor om identitet och värderingar ingick också i den kvalitativa undersökning som YouGov genomförde på uppdrag av Filminstitutet 2016. Resultatet visar att de som deltog i undersökningen har en ambitiös och prestationsinriktad livsstil. Målgruppen ger generellt sett beskrivningen av sig själva som ambitiösa och målmedvetna. Detta är tydligast hos den yngsta målgruppen (15-20 år). Trots en låg ålder har de i regel tydliga och konkreta framtidsplaner. Samma tendens kan man se när de beskriver sig själva och sitt liv. De uttrycker visserligen en rad mer sociala faktorer, men även karaktärsdrag som handlar om prestation och att man engagerar sig mycket i diverse aktiviteter på sin fritid.

”Jag tror jag uppfattas som väldigt positiv, energirik och ibland ganska rolig. Tror också att en del i min omgivning uppfattar mig som väldigt engagerad och 'duktig' när det kommer till exempelvis skolan. Tror också jag uppfattas som driven då jag engagerar mig i väldigt mycket olika saker.”

”Tror folk uppfattar mig som omtänksam och engagerad. Jobbar mycket (även ideellt) då jag tycker det är väldigt roligt. Sitter som ordförande i Ungdomssektionen på föreningen jag är på och är ofta med och anordnar aktiviteter.”

---

² Unga värderingar - är de annorlunda?

Skilda världar: Trettioåttio kapitel om politik, medier och samhälle, red. S. Holmberg & L. Weibull 2008

Det finns en tendens av ”könsstereotypa” värderingar när det gäller yrkespreferenser, vilket är ett exempel på tydligare könsskillnader bland yngre. De yngsta (15+) kvinnorna i den kvalitativa undersökningen är i stor utsträckning inställda på omhändertagande yrken (arbeta med människor) samt kultur (media, film, teater etc.). De något äldre kvinnorna (20+) har liknande värderingar och är bland annat inriktade på studier i grafisk design, psykologi, samt yrken inom vård och omsorg. De yngsta (15+) männens framtidsdrömmar handlar framförallt om yrken som pilot, militär och ingenjör, alltså typiskt mansdominerade yrken. De något äldre (20+) männens yrkesbanor/studier går i linje med detta, de nämner framförallt yrken som ingenjör och it-tekniker.

Inställning till film

I den kvalitativa undersökningen fick deltagarna beskriva vad en film är för dem. Många understryker att en film är kortare än en tv-serie och att den därmed lämpar sig att se i ett sträck. I jämförelse med en tv-serie uppfattar man att det är mer fokus på en stor händelse och mer intensiva handlingar i en film. Samtidigt uppfattas film som någonting längre än ett Youtube-klipp. Flera nämner att en film innehåller både en början, en mitt och ett slut. Slutet nämns som särskilt viktigt med förväntningar på spänning och konfrontation. Flera förknippar film med positiva känslor och nämner att det är något de älskar. Film är någonting som väcker starka känslor. Men det kan också uppfattas som någonting som mest finns med i bakgrunden när man umgås med andra.

”En film känns som en snabbspolad händelse/historia. Känns som att serier är som en mer detaljerad version av film som är uppdelad. Film är i de flesta fall ett självklart val när man vill ha en hel story under en kväll ;)”

”Det måste hända mer i en film än i en serie annars hade det varit tråkigt att kolla på.”

”Film har en början, tvist och ett avslut som man skulle kunna bygga på men ibland avslutar historien på ett fint sett.”

”Film för mig är något att ha i bakgrunden när man umgås med vänner eller familj. Handlingen är oftast inte viktig för mig.”

Enligt den kvantitativa undersökningen från 2014 ser 64 procent av 15–29-åringarna oftast film tillsammans med vänner, partner eller familj. Motsvarande siffra för alla filmtittare är 61 procent. Detta bekräftas av den kvalitativa undersökningen, som visar på en skillnad mellan långfilm och tv-serier i detta avseende. Deltagarna uttrycker att långfilm är det bästa alternativet när man tittar tillsammans med andra, det upplevs som en mer social form jämfört med tv-serier. Tv-serier har generellt sett en viktig del i livet för deltagarna, att titta på tv-serier är en del av vardagen. I många fall väljer man att titta på tv-serier istället för långfilm, då varje avsnitt är kortare och därmed ett mindre åtagande, då tv-serier är lättillgängliga och för att man helt enkelt fastnar i tv-serier som uppfattas ge lika bra/bättre kvalitetstid än långfilmer. Det är vanligt att man tittar på tv-serier ensam (utan sällskap) med sin dator eller läsplatta, men även om man ofta tittar ensam så är tv-serier ett vanligt samtalsämne bland vänner.

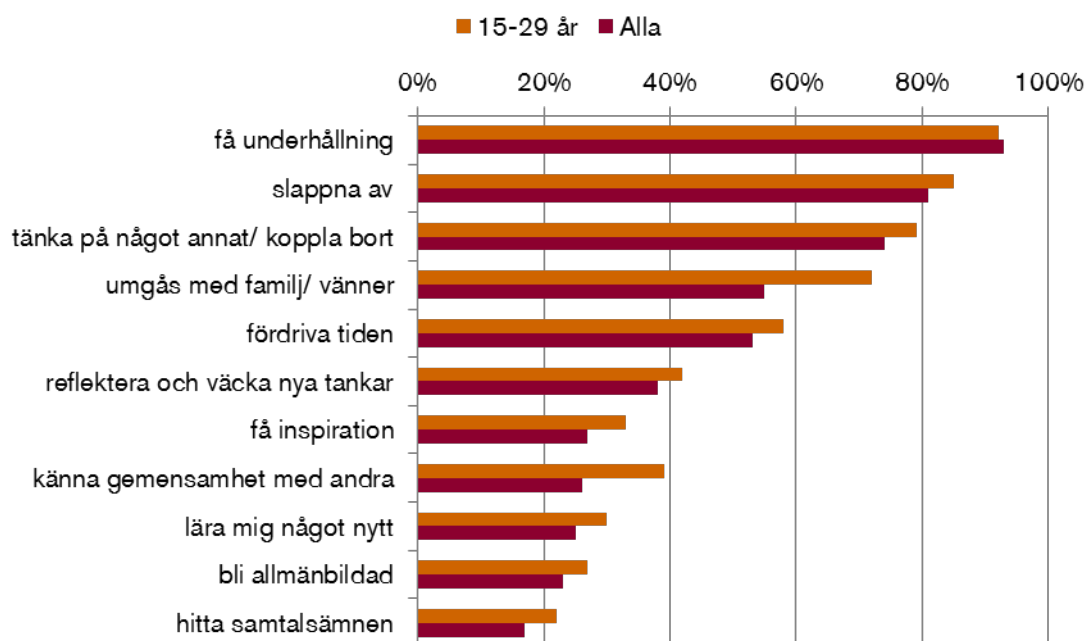
”Film brukar jag titta på tillsammans med någon för att jag kan då se klart den med hen. När jag ser på TV-serier vill jag helst vara själv så

att jag kan se vidare på den när jag vill och inte behöver vänta tills jag är med den personen.”

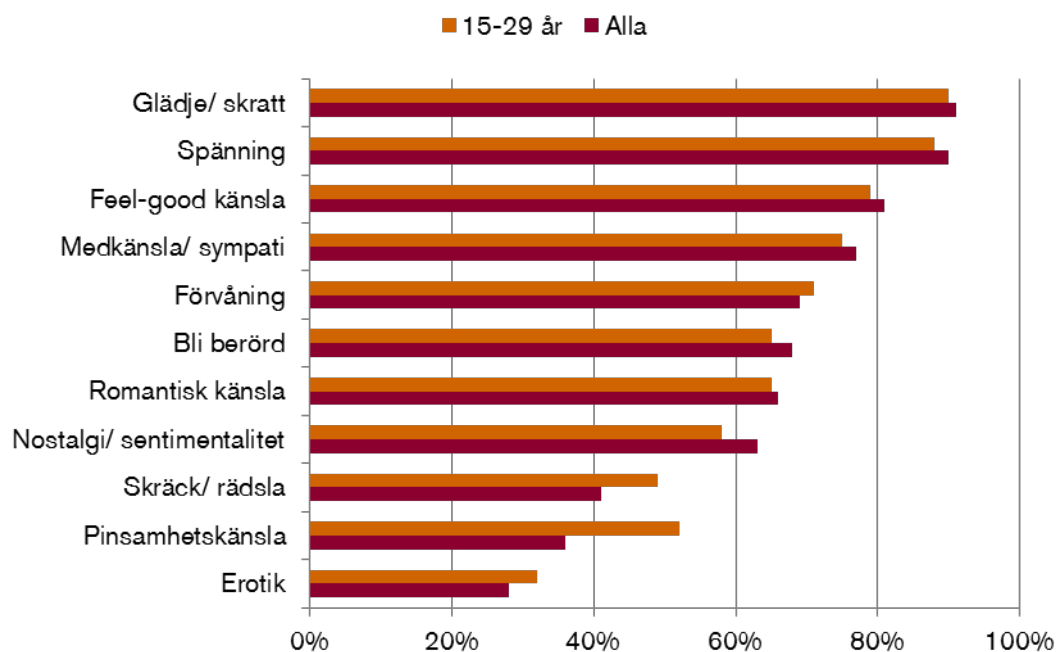
I den kvantitativa undersökningen 2014 ställdes en fråga om motiv att se på film. Svaren på denna fråga redovisas i diagrammet nedan. Unga människor är mer filmintresserade och därför mer benägna att se film utifrån de flesta olika motiven. Men de är framförallt mer benägna att se film för att umgås med familj/vänner och för att känna gemensamhet med andra. Det pekar på att filmtittande är en social aktivitet i särskilt hög grad för unga.

Andel av filmtittarna som ser på långfilm för att... (2014)

I samma undersökning ställdes också en fråga om vilka känslor som framkallas av de filmer man väljer att se. Som diagrammet nedan visar så är unga mer benägna att se filmer som framkallar skräck/rädsla och pinsamhetskänsla.

Andel av filmtittarna som ser långfilmer som framkallar... (2014)

Ser man på olika filmgenrer är unga mer intresserade av komedi, fantasy, äventyr och thriller/skräckfilm. De är mindre intresserade av drama, kriminalfilm/deckare, dokumentär och musikal/musikfilm.

I den kvalitativa undersökningen diskuterades också motiv att se film. Här nämnde deltagarna bland annat att de gillar att se film för att drömma sig bort, bli uppmuntrade, gråta, bli överraskade, få nya perspektiv, få en aha-upplevelse, tänka själva, bli lugnade, jämföra sig med andra och för att uppleva en myskänsla.

”Jag gillar filmer inte bara för att de nödvändigtvis är de bästa som producerats, utan också för att de kan vara roliga och mysiga att titta på.”

”Jag gillar filmer som kräver en del av en. Man måste hänga med och man förstår inte alltid allting förrän det knyts ihop i slutet och ger en aha-upplevelse. Filmer som man tittar på mest för tidsfördriv ger jag inte mycket för. För mig är det också viktigt att filmen är välproducerad, allt ifrån ljussättning till ljud osv. Jag gillar också när det utspelar sig i en främmande värld.”

“Jag gillar också filmer med oväntade vändningar och slut, så att man blir överraskad och blir lite "mindfucked".”

Vad gäller teman och ämnen som de gillar i filmer nämndes bland annat nya världar, äventyr, magi, relationer, romantik, omöjlig kärlek, framtiden, tidigare epoker, apokalyps, mysterium, tonårstid, kriminalitet, polisarbete och verklighetsproblem.

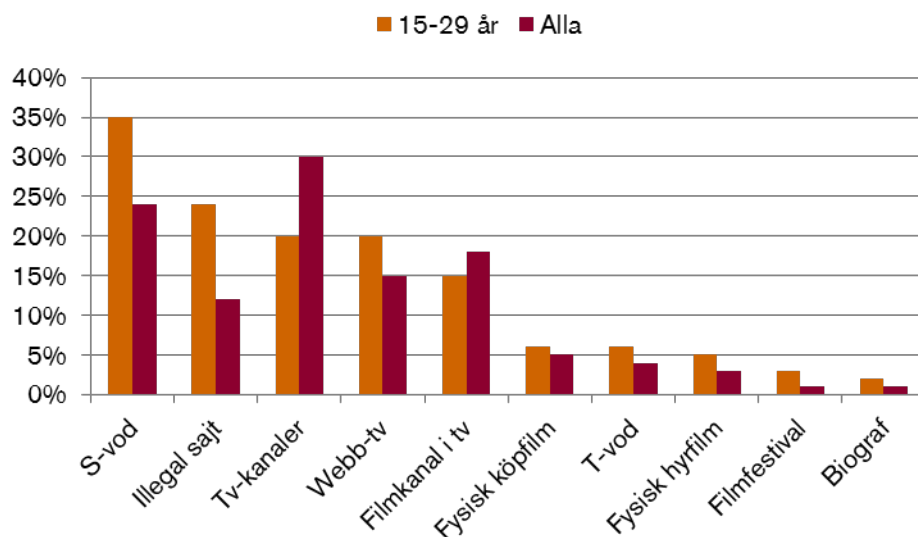
Filmkonsumtion

I detta kapitel beskrivs dels var unga människor ser på film ifråga om olika visningsfönster, dels hur de får information om de filmer de väljer att se.

Filmtittande generellt

I den kvantitativa undersökningen 2016 ställdes en fråga om hur ofta man ser på film i olika visningsfönster.³ Man kan skilja på vardagligt filmtittande, det som sker varje vecka, och filmtittande som sker vid särskilda tillfällen. Det vardagliga filmtittandet sker för de flesta på s-vod ((prenumererad video-on-demand), illegala sajter, tv-kanaler, webb-tv och filmkanaler i tv. Tittandet via fysisk köp-/hyrfilm, t-vod (video-on-demand vid enstaka betalning), filmfestival och biograf sker generellt mer sällan. Detta gäller både för unga och för äldre. Men det finns skillnader mellan unga och äldre om man ser på vilka som är de vanligaste visningsformerna. Unga ser i högre grad film via s-vod, illegala sajter och webb-tv, alla digitala fönster. Äldre ser å andra sidan film på tv-kanaler och filmkanaler i högre grad. Allra störst är skillnaden vad gäller illegala sajter.

Andel av befolkningen som ser film minst en gång i veckan i olika visningsfönster (2016)

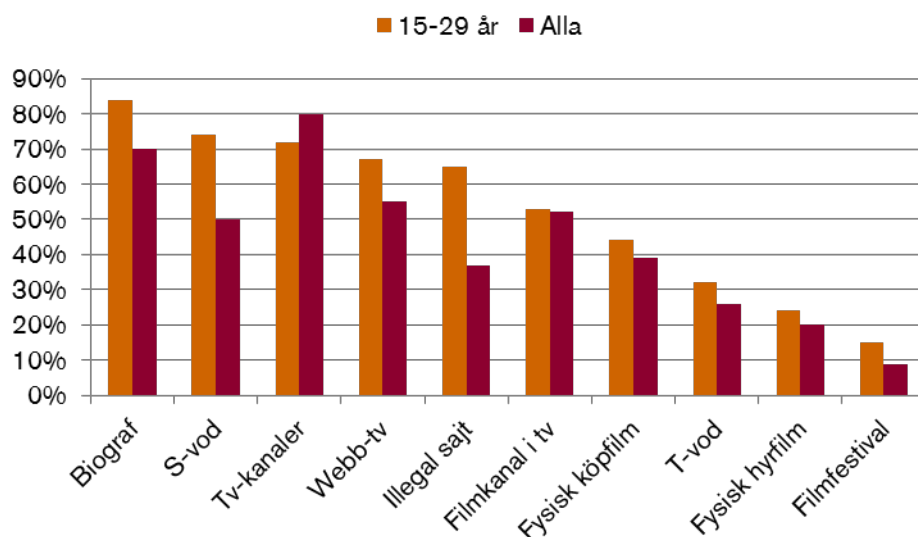

De visningsfönster som generellt används vid särskilda tillfällen snarare än till vardags är också de visningsfönster där tittaren betalar för en enskild film. Det gör att dessa fönster är viktiga för branschen intäktsmässigt. Ser man specifikt på dessa fönster är det tydligt att biografen sticker ut som

³ Denna undersökning bygger på respondenternas självskattning kring sin konsumtion av film, bland annat i olika fönster. Ett generellt problem vid självskattning kan vara att respondenterna ger socialt önskvärda svar, vilket kan leda till underrapportering när det gäller frågor om illegal verksamhet.

det som flest använder. Unga är tydligt överrepresenterade vad gäller tittande på såväl biograf som fysisk hyrfilm, t-vod och filmfestival. Men även bland unga är det relativt få som använder t-vod jämfört med både biograf och s-vod. 84 procent av de unga ser film på bio minst en gång per år och 74 procent ser film på s-vod, men bara 32 procent använder t-vod. Det är också betydligt fler unga som använder illegala sajter än t-vod.

Andel av befolkningen som ser film minst en gång om året i olika visningsfönster (2016)

I valet av ett visst visningsfönster är det viktigare för unga än för filmtittarna generellt att det är billigt, att det finns stora valmöjligheter och ett stort utbud av nya filmer samt att det upplevs som säkert (enligt den kvantitativa undersökningen 2014).

Vod-tjänster

Enligt den kvalitativa undersökningen har Netflix lyckats positionera sig när det gäller tv-serier men inte när det gäller långfilmer. Netflix är nummer ett inom s-vod och uppskattas mycket för enkelhet, prisvärdhet och ett bra och brett utbud av tv-serier. Även Netflix egenproducerade serier är omtyckta. Vissa använder även HBO Nordic och Viaplay och uttrycker att de är nöjda med dessa. När man inte hittar en önskad tv-serie via sin s-vod tjänst så är det möjligt att man använder sig av illegala gratissajter som Dreamfilm och Swefilmer. Detta är dock ett undantag snarare än en regel när det gäller tv-serier. När det gäller långfilmer så upplevs s-vod tjänsterna inte alls lika självklara som med tv-serier. Deras utbud är för begränsat och inkluderar inte en del klassiska filmer och det saknas även aktuella filmer även om tjänsten är användarvänlig och smidig.

”Jag har absolut börjat följa serier mer, istället för att titta på film, mest för att man kan styra över det själv nu med tex Netflix och HBO. Förut kändes det så att det var lätt att missa avsnitt när de sändes en gång i veckan på TVn men nu är det så mycket lättillgängligt.”

”Har både Viaplay och Netflix. Anser att båda dem har bättre utbud på serier än filmer. Det tas in mycket filmer men saknas ofta många

självlara som man tycker borde finnas. Det bästa tycker jag är att kvalitén är bra, ingen reklam eller banners och det är lätt att återuppta filmen om man inte ser klart hela.”

Man känner i regel inte till t-vod tjänster, vilket är den huvudsakliga orsaken till att man aldrig har testat denna typ av tjänst. I undersökningen ställdes frågor om Apple iTunes, SF Anytime och Plejmo. Alla tre är relativt okända i den här gruppen och därmed inte ett alternativ som man reflekterar över när man vill se en långfilm. Principen att betala för en enskild film är en vattendelare, vissa är mycket positiva och andra mycket negativa. Tjänsterna får därmed ett klivet mottagande.

”Har faktiskt ingen erfarenhet av det. Jag tror det beror på att jag inte vet vad det riktigt är och hur man använder det. Om jag visste mer så skulle jag kanske ha större intresse!”

”Jag har aldrig riktigt tänkt på att t-vod finns faktiskt. Jag har både Netflix och Viaplay och har nöjt mig med det!”

”Aldrig ens funderat på det eller vetat att det finns. Ska man alltså betala för en enskild film? Ja, kanske, men bättre om Netflix fick bättre filmer. Då skulle det inte behövas.”

”Aha, det kanske vi testade hemma någon gång. Kommer inte riktigt ihåg.”

Deltagarna blev ombudda att gå in på sajterna och ge spontan feedback. Alla tre uppfattas relativt användarvänliga och enkla att ta till sig, även om de faktiskt inte har testat sajterna ”hela vägen”. De flesta menar att utbudet är okej eller bra. Uppfattningen om Apple iTunes handlar i stor utsträckning om man uppskattar Apples produkter i övrigt eller inte. Efter övningen var det flera som menade att denna typ av tjänst inte skulle vara intressant för dem, då de tycker att användandet av gratissajter fungerar tillräckligt bra. Det är emellertid även flera som uttalar att detta skulle kunna vara av intresse och att man kommer att testa denna typ av filmtjänster.

”Jag tycker att det ser förvånansvärt bra och bekvämt ut. Rimliga priser och bra utbud. Nackdelen är väl i så fall om man tittar på mycket film, vilket händer sällan men ibland. Då tjänar jag på att ha månadsbetalning istället för att betala en viss summa per film. Men Netflix filmer är ju begränsat. Jag kommer definitivt kolla mer på detta.”

Illegala sajter

Enligt den kvalitativa undersökningen är användandet av olagliga gratissajter för att streama eller ladda ned långfilmer mycket vanligt bland unga. De flesta använder sig av detta relativt regelbundet. Det är inte skambelagt på något sätt i denna målgrupp, utan snarare mycket normaliserat. De vanligaste sajterna är Dreamfilm och Swefilmer. De viktigaste orsakerna till att man använder denna typ av gratissajter är att de har ett rikt utbud av aktuella filmer, vilka inte går att hitta på de s-vod-

tjänster som man använder. De flesta menar att den största drivkraften för att använda sig av dessa olagliga gratissajter faktiskt handlar om utbudet av långfilm. Att det är gratis och lättillgängligt är också en orsak som togs upp.

”Nog främst för att det är gratis och så lättillgängligt. Kvalitén påverkas inte så mycket så det är fortfarande värt. Sen tror jag även en orsak är det som många av oss poängterade förut, att tjänster som Netflix och HBO inte har ett så stort utbud, medan sajter som Dreamfilm har mer eller mindre allt en kan tänka sig.”

Det finns dock också en rad nackdelar när det gäller denna typ av gratissajter som deltagarna nämnde. Kvaliteten är oftast ganska dålig, i synnerhet när det gäller ljudet. Det finns reklam och risk för att man får spammail. Det finns också en risk för undertexter på icke-önskat språk (särskilt när de laddar ner filmer). Det finns en osäkerhet när det gäller att lämna ut mailuppgifter och dylikt. Att sajterna stängs ner relativt ofta, nämndes också, om än nya sajter brukar dyka upp snabbt. Att filmskaparna inte får betalt, vilket kan bidra till att skada framtida filmutveckling uppmärksammades också, framförallt bland deltagarna över 20 år. Det finns en liten oro för att detta är olagligt, men de flesta har inte en tydlig uppfattning om vilka juridiska regler som gäller.

”Streamar man filmer utan att betala för dem är det oftast dålig kvalitet och det är massor av reklam och pop up på de sidor man kan streama gratis på. Om man däremot laddar ner kan man få bra kvalitet men risken för att det är inbrända undertexter på random språk eller att filmen är dubbad till ett annat språk. Vet man vad man ska kolla efter är det dock lätt att undvika de problemen.”

Biografer

Bioupplevelsen som sådan lockar de flesta i den kvalitativa undersökningen. Det upplevs som mer stämmningsfullt att se en film på bio jämfört med hemma. Dock upplevs priserna på bio som höga, vilket gör att man vanligtvis ställer högre eller annorlunda krav för att det ska kännas värdefullt att se en film på bio. Framförallt de manliga deltagarna lyfter vikten av att det är en påkostad film med mycket action/effekter som kommer till sin rätt med biograftekniken. Alternativet till att se filmer på biograf är i regel att använda gratissajter för film, där aktuella filmer finns tillgängliga. Därmed konkurrerar biofilmerna i hög utsträckning med sajter som Swefilmer och Dreamfilm.

”Det blir ju faktiskt en upplevelse och inte bara filmen i sig. Stor bild, mycket bättre ljud, mer inlevelse.”

”Det blir som en mysig aktivitet mer än att slappa på soffan, och sen givetvis att man får uppleva filmen på ett helt annat vis.”

”Att jag inte går på bio oftare beror väl främst på att jag inte hittar så många filmer som enligt mig är tillräckligt bra för att betala för att se. Då väntar jag hellre tills filmen kommer ut och ser den gratis.”

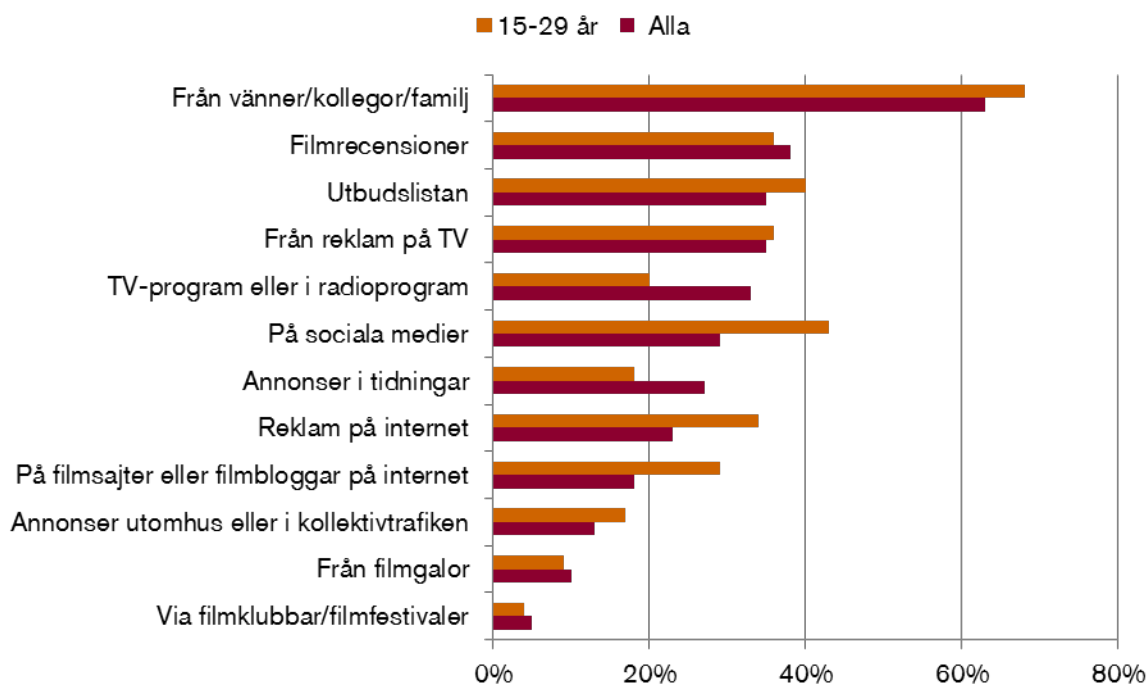
”Att de kan komma nån lång man och sätta sig framför och att nån sitter och hostar bakom en typ! och att man inte kan pausa om man blir kissnödig!”

Deltagarna har relativt svårt att se hur intresset för att se film på biograf ska bli större. Några förslag är att man borde begränsa filmer i 3D (flera uttrycker att de blir illamående av detta), att det ska vara fler filmer som är tillräckligt intressanta för att det ska vara värt att betala för, att biograferna med fördel skulle kunna visa moderna klassiska filmer (som när Titanic visades i ny 3D-version, vilket var uppskattat) eller temakvällar när man visar exempelvis alla Bridget Jones-filmer, alla Alien-filmer eller dylikt. Några småbarnsföräldrar föreslår att biograferna skulle kunna erbjuda barnpassning likt Ikea. Fler biografer skulle dock inte locka till ett större filmtittande på bio. Det är mycket varierande hur nära en biograf deltagarna bor, men oavsett detta så är det ingen som menar att de skulle besöka en biograf oftare om det fanns en som var belägen närmare. Möjligheten att gå på bio under dagtid får också ett ljummet mottagande. De flesta menar att biografbesök framförallt är ett kvällsnöje, även om vissa kan avsluta sina studier på dagen.

Hur får man information om film?

Enligt den kvantitativa undersökningen 2015 får unga i högre grad information om film genom vänner och familj, filmsajter/bloggar, utbudslistan på biografen eller streamingtjänsten, reklam på internet, annonser utomhus eller i kollektivtrafiken och sociala medier. Framförallt sociala medier, reklam på internet och filmsajter/filmbloggar sticker ut. Å andra sidan är det färre bland unga som får information om film från tv-program eller radioprogram eller annonser i tidningar.

Andel av filmtittarna som får information om film på olika sätt (2015)

Enligt den kvalitativa undersökningen hittar unga information om nya filmer framförallt via reklam på sociala medier som Instagram och Facebook. När en film verkar intressant så är det vanligt att titta på trailern mer uppmärksamt på Youtube. Det är också vanligt att man pratar med vänner om kommande filmer och blir inspirerad denna väg. Någon nämner även att de kan inspireras av utomhusreklam på tunnelbanan eller liknande. Flera nämner IMDB.

”Oftast genom kompisar som berättar om filmer de har sett!”

“Oftast ser jag dem i reklamfönster på Facebook/Instagram, innan Youtubeklipp brukar det också vara trailers för kommande filmer.”

“Busskurar, TV, SF's hemsida, IMDB...”

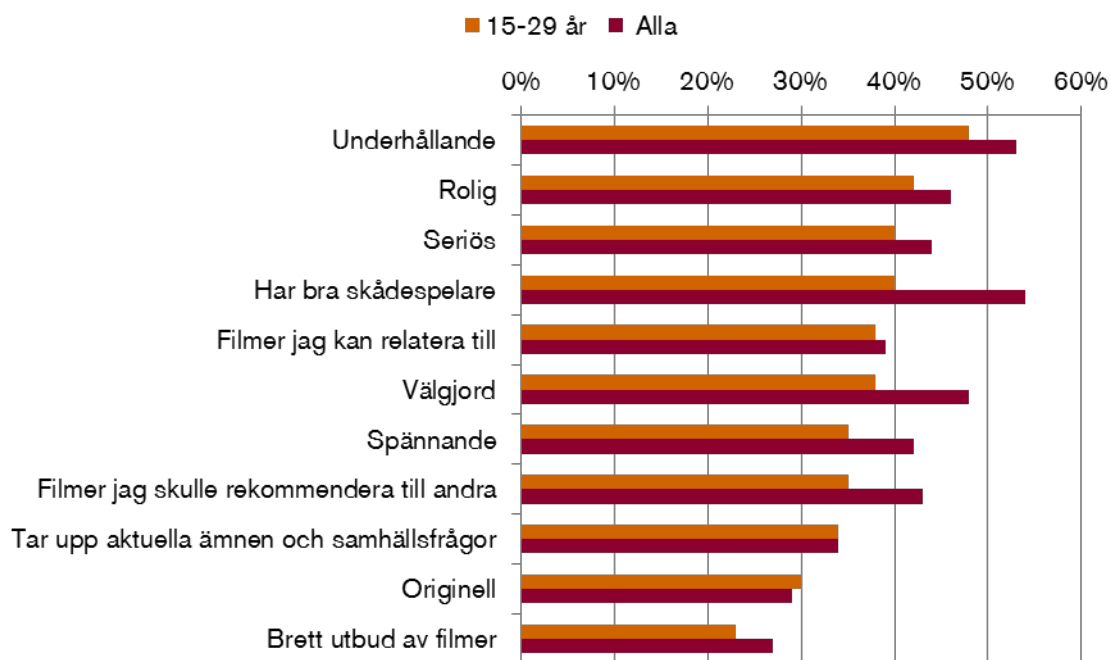
“Ser oftast filmer som man har hört mycket om innan dem släpps. De som florerar i sociala medier. De filmer jag ser på bio brukar oftast ha, åtminstone, en skådespelare som jag känner till sedan tidigare och har sett bra filmer med.”

Synen på svensk film

I den kvantitativa undersökningen 2016 ställdes en fråga om attityder till svensk film. Respondenterna fick ange hur bra eller dåligt de tycker att de egenskaper som syns i diagrammet nedan stämmer in på svensk film. Procenttalen i diagrammet avser de som svarat ”stämmer ganska bra” eller ”stämmer helt”.

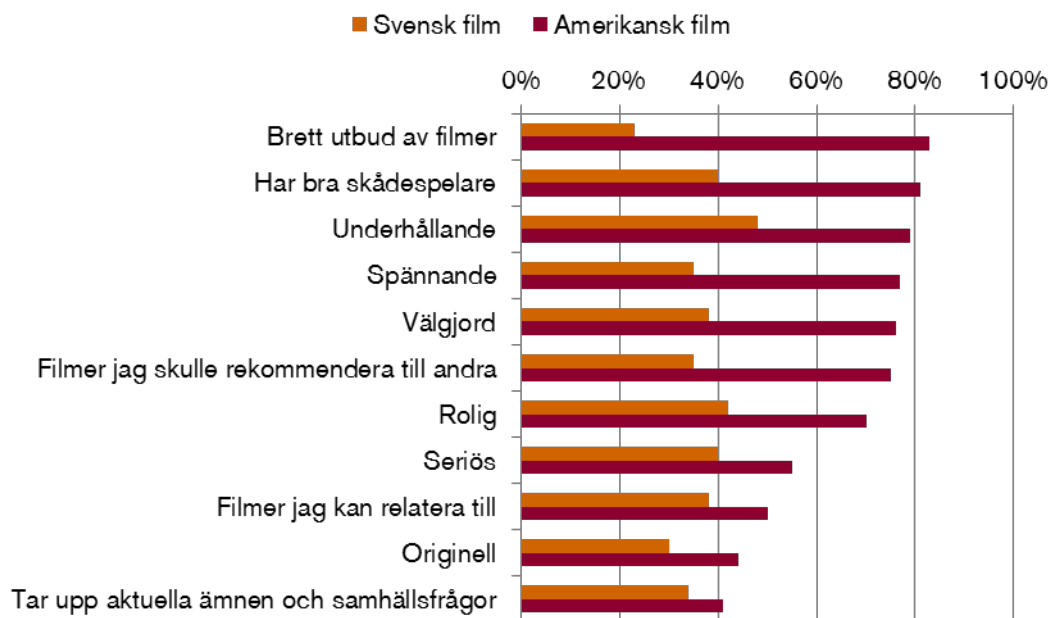
Andel av filmtittarna som tycker att följande egenskaper stämmer in på svensk film (2016)

De unga har en mer negativ syn på svensk film än äldre. De instämmer i lägre grad i de flesta avseenden. Men det finns några undantag. Unga tycker i lika hög grad som filmtittarna generellt att svensk film är originell, tar upp aktuella ämnen och samhällsfrågor och är filmer de kan relatera till. De skiljer sig mest från äldre vad gäller synen på skådespelarna i svensk film och huruvida filmerna är välgjorda.

Vad gäller synen på amerikansk film är bilden den rakt motsatta. Här är unga mer positiva än äldre. Om man utgår från att amerikansk film är normen för unga är de viktigaste egenskaperna ett brett utbud, bra skådespelare, underhållande och spännande. Skillnaden mellan synen på svensk film och amerikansk film bland unga är störst vad gäller egenskaperna brett utbud, spännande och bra skådespelare.

Andel av filmtittare 15-29 år som tycker att följande egenskaper stämmer in på... (2016)

Även resultatet av den kvalitativa undersökningen visar att inställningen till svenska filmer överlag är relativt ljummen. Det är tydligt att svenska filmer inte är något som man nämner spontant. I en diskussion om svenska filmer så framkommer ändå att det finns ett värde i att filmen ”kommer närmare” och att man kan relatera till/driva med den svenska kulturen.

De unga menar att det finns en rad generella problem med svenska filmer. En sak som nämns av flera är att svenska filmer har för liten budget jämfört med amerikanska och upplevs därför inte som lockande. Svenska skådespelare upplevs som ett problem med svenska filmer. Man menar att samma skådespelare används om och om igen i olika filmer, vilket gör att man har tröttnat på dem. Dessutom så finns en problematik där det inte ”känns naturligt” med svenska skådespelare. Deltagarna är dock osäkra på om detta har att göra med skådespelarna, regin eller dialogen. Dialogen i svenska filmer har en tendens att upplevas som stiltig och stel, alltså inte naturlig. Ännu en gång finns en osäkerhet vad detta beror på, om det handlar om skådespelare, manus eller regi. Alternativt att det svenska språket sällan blir lika naturligt på film som engelska. De lyfter dock att det finns svenska filmer då dialogen har upplevts mer naturlig: *Fucking Åmål*, *Jalla! Jalla!* och *Johan Falk* är några exempel på detta.

“Jag kan inte komma på en enda svenskserie jag kollar på. Känns lite sorgligt. Ibland brukade jag kolla lite på Bron med mamma och den gillade jag, men följde inte på samma sätt som jag gör med mina egna serier. Jag tror som de andra att det har och göra med

budgetskillnaden i svenska jämfört med engelskspråkiga produktioner, men även hur en som ung kommer i kontakt med serier idag. Det mesta jag kollar på är från Netflix eller andra streamingsajter och där är utbudet väldigt amerikacentrerat.”

Spontant så nämns i princip ingen svensk tv-serie i diskussionen om serier som de gillar. Men när deltagarna blir tillfrågade att ta ställning till svenska tv-serier så uttrycker många att de uppskattar *Solsidan*. Några menar även att en del svenska serier har en viss mörk och nedtonad kvalitet och nämner *Bron* som ett exempel på en lyckad svensk/dansk serie. Generellt sett tycker de dock inte att svenska serier är lika bra som amerikanska, vilka har en större budget.

Samtidigt visar undersökningen att det finns ett tydligt värde med det svenska. Det upplevs närmare och det är av betydelse att kunna relatera till en svensk kultur. Detta är en unikit som amerikanska filmer inte kan konkurrera med. Ett exempel på detta är *Morran och Tobias*, en film som var aktuell på biorepertoaren när undersökningen genomfördes och som vi därför ställde några frågor kring. Filmen upplevs driva med ”det typiskt svenska”, vilket mestadels uppskattas. Skådespelarna är omtyckta, i synnerhet Robert Gustavsson. Det var dock tydligt att de som kände till rollfigurerna *Morran och Tobias* sedan tidigare visade mycket större intresse för filmen jämfört med övriga.

I de kvantitativa undersökningarna från 2014-2016 har vi också sett att flera svenska filmer har nått ut till unga tittare i högre grad än till äldre. Det gäller *Cirkeln*, *Den unge Zlatan*, *Filip & Fredrik presenterar Trevligt folk*, *I nöd eller lust*, *Jönssonligan – Den perfekta stöten*, *Känn ingen sorg* och *Snabba cash – Livet deluxe*. Av de 37 filmer som har ingått i dessa undersökningar hittills är det dock ännu fler som har nått ut till äldre tittare i högre grad än till unga.

Favoritfilmer

I den kvalitativa undersökningen fick deltagarna berätta om sina favoritfilmer. Här framkom tydliga skillnader mellan kvinnor och män. Kvinnorna uppskattar i stor utsträckning filmer med romantiska inslag, ibland i kombination med komedi. Männerna å andra sidan föredrar framförallt långfilmer som har ett stort fokus på action. Det är mycket tydligt att de unga männen inte uppskattar romantiska komedier i samma utsträckning som kvinnorna. Samma skillnad i genrepreferenser finns vad gäller tv-serier. Detta stämmer också överens med resultatet från de kvantitativa undersökningarna. Kvinnor är generellt mer intresserade av drama, romantik och musikal/musikfilm. Män är i allmänhet mer intresserade av action, äventyr och science fiction.

”Jag och min tjej har helt olika smak när det gäller serier, hon vill helst se romantiska och roliga och jag mer action. Vi kan typ aldrig hitta nåt.”

De favoritfilmer som de unga kvinnorna nämnde är bland annat *Dirty Dancing*, *High School Musical*, *Harry Potter*, *Bridget Jones – The Edge of Reason*, *Love Actually*, *The Holiday*, *Titanic*, *Moulin Rouge*, *Twilight* och *Pulp Fiction*. Bland männen är den film som omnämns som mest populär *Matrix*. Andra filmer som männen nämnde är *Harry Potter*, *Shrek*, *Inception*, *Iron Man*, *Transformers*, *Die Hard*, *Skyfall*, *Sagan om ringen-trilogin* och *Gravity*.

Spontant var det i princip bara amerikanska filmer som nämndes. Svenska filmer som uppskattas är framförallt *Millenium-trilogin*. Flera deltagare gillar även *Johan Falk*-filmerna. Andra exempel på bra svenska filmer som nämndes är *Jalla! Jalla!* och *Farsan*. Unga kvinnor nämnde också *Fucking Åmål*, *I rymden finns inga känslor*, *Hip Hip Hora!* och *Sunes sommar*. Männerna nämnde därutöver *Kopps* och *Beck*. Men generellt är könskillnaderna mindre vad gäller de svenska filmerna.

Anledningar till att just de här är favoritfilmer är bland annat att de uppfattas som välgjorda och visuellt vackra, till exempel att de har bra specialeffekter. I sina svar nämnde många betydelsen av humor och spänning. En kombination av allvar eller sorg och humor nämndes också. Flera lyfte upp att filmen känns verklighetstrogen och att oväntade saker händer. Betydelsen av minnesvärda citat och originalitet nämndes, liksom betydelsen av bra skådespeleri och skådespelare de känner till. Att det är snygga eller roliga kläder i filmen var det också flera som nämnde, liksom att de uppskattar musiken eller dansen i filmen. Att de har sett filmen som yngre uppgavs därutöver som en anledning till att de gillar den, liksom att filmen bygger på en bok som de gillar.

“Storyn, hur den är filmad, manuset, musiken, skådespelarna och hur jag upptäcker nya detaljer varje gång jag ser på den.”

”För man sitter med en obehaglig känsla genom hela filmen så man blir aldrig uttråkad.”

”Så jäkla rolig!”

Många nämnde också filmens handling som en anledning till att de gillar den. Det nämndes till exempel att en rollfigur förvandlas i filmen, att filmen ger tillgång till världar man inte annars kan besöka, att den visar relationer mellan människor och att den visar tonårslivet eller generationsskillnader. Att filmen tar upp ett ämne som inte så ofta tas upp i filmer nämndes också. Flera nämnde att filmen kretsar kring en kärlekshistoria som en anledning. Att filmen bygger på verkliga händelser lyftes också upp. Flera motiverar sitt val av film med att de gillar genren som filmen tillhör. En blandning av olika genrer nämndes också som något positivt.

“Att se den här "omöjliga kärleken" som trots alla motstånd blir möjlig tillslut. Jag minns att när jag för första gången såg dessa filmerna aldrig riktigt förstod hur den skulle sluta och trots att jag nu vet hur den slutar så kan jag se den om och om igen. Och lyckliga slut älskar jag såklart.”

”För att den handlar om drömmar som inte är ett jättevanligt filmämne, och det handlar om saker som man kan relatera till.”

Vad gäller de svenska filmerna finns det några specifika saker som togs upp. Dels är en anledning till att de gillar vissa svenska filmer att de upplever att de påminner om amerikanska filmer. Men det var också flera som tog upp att den svenska filmen medför igenkänning på ett annat sätt än amerikanska filmer, både vad gäller miljöer och kultur.

”Den var lite som en amerikansk heist-film med action så jag tyckte om den och den var rolig med.”

”Jag gillar att ha både den geografiska igenkänningen, att tex se platser i Stockholm som man själv är på så ofta. Men sen är det också mysigt med den kulturella igenkänningen, att ha en så djup förståelse liksom.”

På frågan om favoritskådespelare kommer många förslag: Johnny Depp, Jack Nicholson, Nicholas Cage, Cameron Diaz, Blake Lively med flera. Dock finns det en skådespelare som nämns i stor utsträckning som en favorit både av kvinnor och män och det är Leonardo DiCaprio. Svenska skådespelare som gillas handlar framförallt om personer som har lyckats inte bara i Sverige utan även i Hollywood. Joel Kinnaman är nummer ett, men även Alexander Skarsgård, Alicia Vikander och Noomi Rapace uppskattas.

Utvalda sekvenser

Vad är det i detalj som publiken blir berörd av i en film? Vad är det för delar publiken minns? I detta kapitel beskrivs exempel på sekvenser som deltagarna i den kvalitativa undersökningen uppgav att de gillar särskilt och anledningen till det.

Slutsenen i *Dirty Dancing* är den sekvens som nämndes av flest bland kvinnorna. I denna sekvens hörs låten "Time of my Life" medan "Baby" (Jennifer Grey) och Johnny (Patrick Swayze) dansar på en scen inför publik. Det här klippet har mer än 234 miljoner visningar på Youtube. Här är några av de andra sekvenser som kvinnorna valde:

- *Breakfast Club*: Slutsenen där Vernon (Paul Gleason) läser ett brev där en av de fem ungdomarna som fått kvarsittning förklarar att de alla är lika, i motsats till vad stereotyperna säger.
- *The Other Woman*: Lydia (Nicki Minaj) förklarar fördelar med att vara tillsammans med en gift man för Carly (Cameron Diaz).
- *Love Actually*: Mark (Andrew Lincoln) uttrycker sin hemliga, obesvarade kärlek till Juliet (Kiera Knightley) på gatan utanför hennes hus.
- *Moulin Rouge*: Slutsenen där Satine (Nicole Kidman) och Christian (Ewan McGregor) framför "Come what may" och förenas på scenen innan hon dör.

Vad gäller männens val är här några exempel:

- *Skyfall*: Inledningsscenen där Bond (Daniel Craig) är på taket av ett tåg och Eve (Naomie Harris) skjuter honom av misstag, varpå han faller ner i en flod och sjunker djupare medan titellåten av Adele hörs.
- *Hobbit: Smaugs ödemark*: Dvärgarna åker i trätunnor ner för en fors samtidigt som de slåss mot orcher tillsammans med Legolas (Orlando Bloom).
- *Gravity*: Inledningsscenen där Stone (Sandra Bullock) flyger fritt i rymden efter en olycka.
- *Jack Reacher*: Reacher (Tom Cruise) sitter i en bil jagad av polis, lämnar plötsligt bilen och gömmer sig i en folksamling, får hjälp och hoppar på en buss.
- *Whiplash*: Slutsenen där Andrew (Miles Teller) blir straffad av Fletcher (J.K. Simmons) genom att få fel noter, men börjar improvisera och tar över kontrollen över hela orkestern.
- *Sagan om de två tornen - härskarringen*: Aragorn (Viggo Mortensen), Legolas (Orlando Bloom), Éowyn (Miranda Otto), Gimli (John Rhys-Davies) m fl attackeras av orcher och vargar och möter dem i ett slag.

De flesta nämnde inte svenska filmsekvenser spontant. Men på en direkt fråga om bra svenska filmsekvenser nämnde kvinnorna följande:

- *En man som heter Ove* – Ove (Filip Berg/Rolf Lassgård) och Rune (Simeon Da Costa Maya/Börje Lundberg) möts första gången och blir vänner, men upptäcker snart att de kör olika bilmärken, vilket orsakar en splittring.

- *En man som heter Ove*: Inledningsscenen där Ove (Rolf Lassgård) försöker hänga sig, men blir avbruten av Parvaneh (Bahar Pars) och hennes familj.
- *En man som heter Ove*: Ove (Filip Berg) och Sonja (Ida Engvoll) äter middag på restaurang, Ove erkänner att han har ljugit och gör sig redo att gå, men Sonja stoppar honom och kysser honom.
- *Ego*: Mia (Mylaine Hedreul) och Sebastian (Martin Wallström) träffar två tjejer som Sebastian känner, Mia ifrågasätter om Sebastian verkligen gillar ”korkade tjejer”, och Sebastian anklagar henne för att hon ljugit om sitt utseende varpå de skiljs åt som ovänner.
- *Sunes sommar*: Rudolf (Peter Haber) ger en present till Karin (Carina Lidbom), Karin försöker dölja ett skratt och Sune (Andreas Hoffer) frågar om hon är ledsen, varpå Rudolf svarar: ”Nej Sune, mamma är rörd.”
- *Fucking Åmål*: Slutscenen där Elin (Alexandra Dahlström) och Agnes (Rebecca Liljeberg) dricker Oboy tillsammans och Elin berättar om hennes speciella sätt att göra Oboy på.
- *Hundraåringen som klev ut genom fönstret och försvann*: Allan (Robert Gustafsson) och Julius (Iwar Wiklander) åker med ett lik på rälsen, den döde ramlar av och de skämtar om att det skulle ha gjort ont om han inte var död.

Männen nämnde följande svenska filmsekvenser:

- *En man som heter Ove*: Samma sekvens som nämns ovan med Ove och Rune.
- *Farsan*: Jörgen (Torkel Petersson) blir attackerad och jagad av en arg man (Yan Kai Yu), men ”farsan” (Jan Fares) stoppar den arge och knockar honom och förklarar för Jörgen att han aldrig blir rädd och att han är stark i huvudet.
- *Känn ingen sorg*: Pål (Adam Lundgren) lyckas till slut sjunga framför alla i kyrkan.
- *Sällskapsresan*: Stig Helmer (Lasse Åberg) frågar hur man gör för att få mer juice på flygplanet och missförstår Oles (Jon Skolmens) instruktion.
- *Åsa-Nisse - välkom to Knohult*: Sjökvisten (Johan Rabaeus) säljer sprit på en flygplats, men får sedan köparen (Johan Glans) att deklarerera den och konfiskerar den.
- *Sökarna*: Joakim (Liam Norberg) säger ”han är lugn” till Tony (Torsten Flink) efter att Ray (Ray Lopez) har fått ett utbrott.

Om man ser på de motiv som nämndes till varför de har valt de här sekvenserna är det tydligt att humor är en viktig del. Många nämnde att det är sekvenser som har fått dem att skratta eller att det är sekvenser som de tycker är roliga. Några nämnde också en kombination av att det är roligt och pinsamt, roligt och gulligt eller roligt och ”cool”. Sekvenser som inte är menade att vara roliga men ändå uppfattas så nämndes också. Ett annat utmärkande drag för flera av sekvenserna är att de skildrar vänskap eller kärlek.

”Det är meningen att det ska vara läskigt men med dagens teknologi och således vad jag är van vid i filmer så kan jag inte låta bli att skratta.”

”Tycker det är fint hur två personer kan träffas genom ett intresse på det sättet, oavsett hur konstigt det är, samt att klippet visar hur nära vänner kan komma ifrån varandra lätt.”

En annan sak som nämndes som förklaring till valet av en viss sekvens är att den imponerar produktionstekniskt, att den är snygg. Att det skiftar mycket i tempo nämndes också, liksom att sekvensen innehåller ett slags crescendo eller klimax. Att det händer något oväntat eller abrupt i

sekvensen är en annan förklaring som nämndes. Att det finns en viss osäkerhet, att något är diffust, nämndes också. Betydelsen av att det är mycket som händer i sekvensen nämndes, liksom att hela sekvensen är filmad i en enda tagning. Flera nämnde musiken som en anledning till att de gillar sekvensen.

”Den e så skön och nice eftersom den e filmad i ett klipp och musiken och slowmotion funktionen blir så effektiv, kan typ känna igen mig att se världen så ibland haha alla människor i slow motion doing their thing medans man själv typ glider förbi i slowmotion.”

”Denna för att bandleadaren är så oberäknelig och man är på helspänn hela tiden.”

”Jag tycker att den är en perfekt kombination av action & dramatik och den scenen får mig att sitta på helspänn genom hela scenen. Helt enkelt en scen jag lätt fastnar i och som får mig att verkligen fastna för filmen! Dessutom är Skyfall-låten en av mina favoritlåtar, och den börjar i denna scen (video två). Jag tror att filmmusiken påverkar en som tittare (åtminstone mig) mer än vad man kanske tror från början!”

Slutsatser

Den unga publiken ser svensk film som något annorlunda

Det är uteslutande amerikanska långfilmer som nämns som favoritfilmer av de unga, vilket visar på en stor utmaning för svenska filmer i denna målgrupp. Anledningar till att de gillar de här filmerna är bland annat att de uppfattas som roliga och spännande. I jämförelse med tv-serier uppfattar man att det är mer fokus på en stor händelse och mer intensiva handlingar i en film. Unga prioriterar frihet, kärlek, lycka och njutning mer än vad äldre gör. Ett spännande liv är också klart viktigare ju yngre generation en individ tillhör. Detta speglas av att unga i större utsträckning ser filmer som framkallar skräck/rädsla, pinsamhetskänslor och erotik samt är mer intresserade av genrer som komedi, fantasy, äventyr och thriller/skräckfilm. Filmtittande är också en social aktivitet i särskilt hög grad för unga.

Skillnaden mellan synen på svensk film och amerikansk film är störst vad gäller egenskaperna brett utbud, spännande och bra skådespelare. Unga filmtittare upplever det svenska filmutbudet som icke-varierat, och har mindre intresse för vanliga svenska genrer som drama och dokumentärfilm. Vad gäller spänning så efterfrågar unga tittare oväntade inslag och laddade scener, ofta med högt produktionsvärde, som de är vana vid att se i hollywoodproduktioner. Vad gäller skådespelare uttrycker unga tittare missnöje över att det ofta är samma skådespelare som förekommer i svenska filmer, och tycks därmed efterfråga en större representation av olika grupper. De uppskattar dock Hollywoodsvenskar som Joel Kinnaman, Alexander Skarsgård, Alicia Vikander och Noomi Rapace då de förknippas med amerikansk film.

Undersökningen visar samtidigt att det finns ett tydligt värde med det svenska. Det upplevs närmare och det är av betydelse att kunna relatera till en svensk kultur. Detta är en unikit som amerikanska filmer inte kan konkurrera med. Kombinationen av svenska miljöer, action och spänning är en trolig förklaring till att *Millenium*- och *Johan Falk*-filmerna är populära i den här åldersgruppen. Filmer som handlar om tonårstiden här i Sverige och skildrar eller driver med det unikt svenska har också en potential att nå många. Relevanta ämnen är till exempel personlig förvandling, nya världar, vänskap, relationer, generationsskillnader och romantik. Musik är en aspekt som många tar upp när det gäller filmer de gillar, vilket kan förklara varför filmer som *Känn ingen sorg* har nått ut till många unga.

Olika grupper har olika förväntningar på film

Utöver att unga skiljer sig från äldre i sin inställning till film, finns det också skillnader inom gruppen unga. Filmpreferenserna är framförallt mycket olikartade mellan de unga kvinnorna och de unga männen. Kvinnorna föredrar romantiska filmer. Männen uppskattar dock inte denna typ av filmer utan föredrar action. Kvinnor är generellt mer intresserade av drama, romantik och musikal/musikfilm. Feel-good-känsla, nostalgi/sentimentalitet, medkänsla/sympati och att bli berörd är också viktigare för kvinnor generellt sett. Män är i allmänhet mer intresserade av action, äventyr och science fiction och ser i högre grad filmer som framkallar erotik.

Vad gäller inställningen till svenska filmer är dock skillnaden mellan männen och kvinnorna betydligt mindre. Detta kan bero på att de unga generellt är mindre intresserade av svensk film och

framförallt ser de svenska filmer som är allmänt kända. Men det kan också vara så att intresset för svensk film är mindre just på grund av att det saknas svenska filmer i genrer som romantik och action. Det finns dock vissa könsskillnader även när det gäller vilka svenska filmer som unga tittare uppskattar. Unga män uppskattar filmer som *Kopps* och *Farsan* medan unga kvinnor tycker om *I rymden finns inga känslor* och *Hip Hip Hora!*. Detta kan bero på att filmerna kombinerar komedi med de genrer respektive kön är intresserade av.

Vi har i de kvantitativa undersökningarna sett att det vid sidan om ålder och kön också finns tydliga skillnader i filmpreferenser vad gäller bland annat sysselsättning, hushållstyp, region, utbildning, inkomst och typ av bostadsort. Intresset för svensk film är till exempel större bland arbetare och boende i norra Sverige, men mindre bland studerande och egna företagare.

Unga ser i första hand film digitalt

Långfilm uppfyller fortfarande ett behov. Beteendet kring serier gäller i stor utsträckning när man tittar ensam medan långfilmer är en mer social upplevelse. Indikationen är därmed att behovet av långfilm kommer att finnas kvar. Att locka unga människor till biograferna är dock en utmaning. De höga biljettpriserna på biograf är en barriär för en generellt priskänslig målgrupp. Indikationen är därmed att filmer på bio verkligen måste tilltala målgruppen för att de ska bedöma filmupplevelsen som tillräckligt värdefull. Det fysiska avståndet till biografer upplevs däremot inte som ett problem, att ha närmare till en biograf skulle inte leda till ett ökat biogående i denna grupp. Det ska också påpekas att unga fortfarande går mer på bio än äldre. Men det vardagliga filmtittandet sker i hemmet, inte på biograf.

Digitala medier är förstavalet för unga såväl vad gäller filmtittande som var man får information om film. Serietittandet har skapat en vana gällande s-vod-tjänster. Den unga målgruppen är därmed präglad av ett beteende där man betalar för sin upplevelse. Det finns dock ingen motsvarighet för långfilmer som man känner till. T-vod tjänster är i princip okänt för denna målgrupp. När de får information om olika t-vod tjänster är mottagandet delat, vissa uttalar ett direkt intresse, vilket visar på en försäljningspotential i målgruppen. Andra är dock skeptiska till att betala för en enskild film, vilket indikerar att s-vod-tjänsterna har skapat en vana av att betala månadsvis, inte för en enskild film.

Att använda sig av illegala gratissajter för att få en filmupplevelse är mycket vanligt och normaliserat i denna målgrupp. Den främsta drivkraften handlar om ett utbud av aktuella filmer, men även att det är gratis. Denna undersökning visar att den unga målgruppen inte reflekterar över juridiken eller konsekvenserna av att använda illegala gratissajter. Samtidigt tycker unga filmtittare att det är viktigt att använda sig av ”säkra” visningsfönster. Detta understryker vikten av att informera unga filmtittare om nackdelarna och riskerna med illegala tjänster. De illegala gratissajterna innebär även en rad praktiska nackdelar för användarna (reklam, kvalitetsproblem, spam etc.) och detta är en viktig drivkraft för att betala för filmtjänster. Att helt enkelt informera om t-vod-tjänster skulle sannolikt skapa intresse hos vissa unga. Sedan är det naturligtvis viktigt att tjänsterna levererar vad gäller utbud, användarvänlighet och prisvärdhet. Om s-vod-tjänster erbjöd ett mer uppdaterat filmutbud så skulle det också kunna bidra till att de illegala gratissajterna används i mindre utsträckning. Samtidigt skulle ett ökat utbud av svensk film på s-vod-tjänster kunna leda till ett ökat genomslag och ett ökat intresse för svenska filmer bland unga tittare generellt.